

**КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«ВІННИЦЬКИЙ ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНИЙ КОЛЕДЖ»**

**Філологічний факультет
Кафедра германської філології**

 ЗАТВЕРДЖУЮ
Заступник директора з навчальної роботи
Оксана КОГУТІОК
«30» серпня 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

22. ЛЕКСИКОЛОГІЯ

освітньо-професійної програми **Середня освіта. Мова і література
(англійська)**
підготовки бакалавра
за галуззю знань **01 Освіта / Педагогіка**
спеціальності **014 Середня освіта (Мова і література (англійська))**

Вінниця 2024

Робоча програма освітнього компонента 22. Лексикологія з підготовки бакалаврів за галуззю знань 01 Освіта / Педагогіка спеціальності 014 Середня освіта (Мова і література (англійська))

РОЗРОБНИК:

Олена МАРЦЕНЮК, кандидат педагогічних наук, доцент

СХВАЛЕНО

Вченою радою філологічного факультету
«29» серпня 2024 р., протокол № 1

Голова канд. філол. наук Олена КОЛОМІЄЦЬ

ПОГОДЖЕНО

Гарант освітньо-професійної програми «Середня освіта. Мова і література (англійська)»

 канд. пед. наук Ірина ГОЛОВСЬКА

Робочу програму затверджено і схвалено на засіданні кафедри германської філології

«28» серпня 2024 р., протокол № 1

Завідувач кафедри канд. пед. наук Ірина ГОЛОВСЬКА

1. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика освітнього компонента		
		Денна форма навчання		
Кількість кредитів - 4	Галузь знань 01 Освіта \ Педагогіка	Статус освітнього компонента: обов'язковий		
	Спеціальність 014 Середня освіта. (Мова і література (англійська))			
Змістових модулів - 2	Ступінь вищої освіти – бакалавр	Рік підготовки: 3-й		
		Семестр: 6-й		
Лекції 32		Семінари -	Практ 52	
Самостійна робота 36				
Вид контролю: екзамен				
Загальна кількість годин - 120				
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних - 4год. самостійної роботи здобувача освіти – 1,8 год				

2. Мета, завдання, програмні компетентності та результати навчання

2.1. Мета, завдання освітнього компонента

Мета: формування у здобувачів вищої освіти лінгвістичної компетенції із урахуванням класичних і сучасних методів викладання англійської мови як іноземної, представлення систематичного вивчення лексичної структури сучасної англійської мови, роз'яснення змісту лексичних категорій у світлі сучасного мовознавства, активізація самостійного мислення здобувачів вищої освіти, ознайомлення здобувачів освіти філологічного факультету з основними принципами сучасної германської лексикології; розкриття властивостей слів стосовно їх походження, розвитку та вживання; порівняння та опис англійського словникового складу із лексикою інших мов; встановлення та пояснення відмінності на різних рівнях аналізу лексики.

Завдання:

розвиток лінгвістичного мислення здобувачів вищої освіти, підвищення загального рівня підготовки здобувачів вищої освіти з теорії мови, що має сприяти науковому розумінню граматичних і лексико-граматичних категорій сучасної англійської мови, а також загальних теоретичних засад вивчення лексикології як системи з використанням сучасних методів лінгвістичних досліджень; формування у здобувачів вищої освіти вміння здійснювати порівняльний аналіз англійської лексичної системи з лексичними системами інших мов, аналіз англійської лексики у двох аспектах лінгвістичного аналізу: синхронії та діахронії. Завдання курсу охоплюють лінгвістичні, когнітивні, інтерактивні аспекти. До традиційних принципів навчання активності, диференційованого та інтегративного навчання, доступності, індивідуалізації додається евристичний принцип.

2.2. Програмні компетентності

2.2.1. Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі у сфері середньої освіти.

2.2.2. Загальні компетентності

ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК2. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

ЗК3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК4. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК5. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК6. Здатність до міжособистісної взаємодії.

ЗК7. Здатність працювати в команді.

ЗК8. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК10. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК11. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК12. Здатність мотивувати людей та рухатись до спільної мети.

ЗК13. Здатність генерувати нові ідеї.

ЗК14. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК15. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.

ЗК16. Здатність цінувати та поважати різноманітність та мультикультурність.

ЗК17. Здатність використовувати інформаційно-комунікаційні технології з дотриманням етично-правових норм в умовах євроінтеграційних процесів.

2.2.3. Фахові компетентності

ФК1. Здатність виконувати вимоги Державного стандарту базової середньої освіти у професійній діяльності з урахуванням предметної спеціальності.

ФК10. Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, здійснювати пошук і критично оцінювати інформацію, оперувати нею у професійній діяльності.

ФК11. Здатність використовувати цифрові технології в освітньому процесі, створювати та використовувати цифрові освітні ресурси.

ФК12. Здатність використовувати навчально-методичний інструментарій, обладнання навчального й загального призначення для кабінетів (за предметними спеціальностями); мультимедійне обладнання.

ФК20. Здатність планувати, організовувати освітній процес з використанням різних видів і форм навчально-пізнавальної діяльності, прогнозувати результати освітнього процесу.

ФК22. Здатність застосовувати наукові методи пізнання в освітньому процесі.

ФК23. Здатність використовувати інновації у професійній діяльності.

ФК24. Здатність здійснювати моніторинг власної педагогічної діяльності, навчатися впродовж життя.

2.2.4. Предметні компетентності

ПРН1. Володіти іноземною мовою на рівні С1 відповідно до глобальної шкали Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти.

ПРН2. Доводити конкретними прикладами зв'язок між різними рівнями

системи іноземної мови, інтерпретувати мовний та мовленнєвий матеріал з урахуванням спільних рис і відмінностей державної та іноземної мов.

ПРН3. Аналізувати, коментувати, реферувати та перекладати тексти науково-популярного і ділового стилів, використовуючи словники різних типів.

2.3. Результати навчання

2.3.1. Програмні результати навчання за ОПШ

РН1. Знати та дотримуватися вимог Державного стандарту базової середньої освіти у професійній діяльності відповідно до предметної спеціальності.

РН2. Вільно спілкуватися державною мовою на професійну тематику, використовуючи сучасну термінологію та систему понять за спеціальністю; аргументовано висловлювати власні думки державною мовою.

РН3. Спілкуватися іноземною мовою у професійній діяльності.

РН4. Реалізовувати свої громадянські права і обов'язки, усвідомлювати та утверджувати цінності демократичного суспільства у професійній діяльності.

РН5. Використовувати мовні засоби для пояснення учням навчального матеріалу, постановки проблемних питань, відповідати на запитання; застосовувати мову та мовні засоби як інструмент мотивації учнів до пізнання навколишнього світу.

РН7. Демонструвати академічні знання з освітньої галузі/навчального предмету (інтегрованого курсу) і володіти методиками і технологіями моделювання змісту навчання відповідно до обов'язкових результатів навчання учнів.

РН10. Використовувати міжпредметні зв'язки, інтеграцію змісту різних освітніх галузей.

РН15. Використовувати інформаційно-комунікаційні технології в освітньому процесі та для професійного розвитку, створювати та використовувати цифрові освітні ресурси.

РН16. Орієнтуватися в інформаційному просторі, здійснювати пошук і критично оцінювати інформацію, перевіряти її достовірність, оперувати нею у професійній діяльності.

РН18. Дотримуватися академічної доброчесності, вимог з охорони авторських прав під час використання та поширення електронних (цифрових) освітніх ресурсів.

РН34. Визначати доцільність застосування різних методів наукового пізнання в освітньому процесі відповідно до змісту навчання.

РН35. Добирати та застосовувати інноваційні форми, методи, прийоми, засоби навчання у педагогічній діяльності.

РН36. Застосовувати різні підходи до розв'язання проблем, генерувати нові ідеї, демонструвати відкритість до ідей та рішень учасників освітнього процесу.

РН37. Визначати власні освітні потреби та обирати відповідні види, форми, програми професійного розвитку.

2.3.2. Результати навчання за освітнім компонентом.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми здобувачі вищої освіти повинні:

знати:

- предмет, об'єкт та завдання лексикології, фундаментальні основи лексикології,
- методи лексикологічних досліджень, варіанти й діалекти англійської мови, основні питання семасіології, системний характер лексики, тісний зв'язок лексики з іншими рівнями мови, проблеми фразеології, словотвору англійської мови у порівнянні з іншими мовами, етимологію англійської лексики та основи лексикографії, основні правила утворення лексичних одиниць англійської мови; принципи функціонування лексичних одиниць у мові;
- основну теоретичну літературу з лексикології;
- специфічні ознаки слова як основної одиниці мови взагалі та англійського слова зокрема;
- основні типи лексичних значень;
- парадигматичні взаємозв'язки лексики;
- види словників;
- причини та можливості зміни лексичного значення;

вміти:

- оперувати основними поняттями лексикології;
- чітко й логічно визначати структурні, функціональні та семантичні характеристики частин мови та їх лексичні категорії; обґрунтувати аналітичний характер англійської мови в протиставленні до синтетичних мов; знати особливості функціонування семантичних парадигм; аналізувати словниковий склад англійської мови, застосовуючи сучасні методи лінгвістичних досліджень, порівняти структуру слів, їх значення, особливості вживання та етимологію із словами рідної та другої іноземної мови; проводити аналіз лексики на синхронному зрізі, використовуючи елементи діяхронії для глибшого пояснення сучасних мовних відмінностей; здійснювати комплексний етимологічний аналіз текстів різних періодів англійської мови, правильно оформити наукове дослідження у галузі діяхронії, виявляти особливі відношення всередині структури мови; виконувати лінгвостилістичний аналіз тексту; виконати науково-дослідницьку роботу, користуючись науковим апаратом та термінологію з курсу «Лексикологія»; користуватися різними типами словників; кваліфіковано аналізувати лексичне значення слова чи фразеологізму, його типи та види; правильно вживати лексичні та фразеологічні звороти англійської мови; розрізняти види лексичних значень та системних зв'язків лексики, підбирати синоніми, антоніми, будувати синонімічні ряди,
- розрізняти омоніми, характеризувати їх типи та види, визначати шляхи

виникнення; формувати тематичні групи, лексико-семантичні поля і т. д.;

- визначати соціальну, часову та територіальну приналежність лексичної одиниці; ідентифікувати фразеологізми та проаналізувати їх структуру;
- встановити типи семантичного взаємозв'язку між фразеологізмами;
- здійснити словотворчий аналіз похідної лексики.

3. Програма освітнього компонента

Змістовий модуль 1.

ПОХОДЖЕННЯ ТА СТРУКТУРА СЛІВ GERMANСЬКОЇ ГРУПИ МОВ

Тема 1. **Лексикологія як галузь мовознавства.** Англійський лексикон як система. Завдання та термінологічний апарат лексикологічних студій. Основні напрямки розвитку та методи дослідження. Слово та еквівалент слова. Поняття про лексику та лексичну систему. Основні проблеми теорії слова.

Тема 2. **Етимологічна характеристика лексики германських мов.** Історичний нарис формування лексичного складу. Шляхи та чинники еволюції лексики. Походження слів. Споконвічні та запозичені одиниці. Індоевропейський, германський та споконвічний англійський компонент в лексиці. Типологія запозичень. Джерело походження та джерело запозичення. Поняття про етимологічні дублети та етимологічні гібриди. Інтернаціональні слова.

Тема 3. **Структура слів.** Поняття морфеми. Типологія морфем. Алломорф. Морфологічна будова слова. Корінь, основа, афікси. Типологія афіксів (напівафікси), їх продуктивність. Основні типи морфологічної структури слова в англійській мові. Формування складних слів. Типи складного слова.

Тема 4. **Словотворення.** Основні типи морфологічного словотворення в англійській мові. Поняття деривації. Словоскладання. Продуктивні, напівпродуктивні та непродуктивні засоби словотворення. Афіксація. Конверсія та різні типи транспозиції. Скорочення та аббревіація. Реверсія. Бленди. Повтори, рими, чергування голосного в середині кореня, лексикалізація множини.

Тема 5. **Семантична структура слова та її розвиток.** Референція, значення та смисл. Мотивація та її типи. Типологія значень: лексичне VS граматичне. Типи лексичного значення. Асоціативний компонент лексичного значення. Основні типи семантичної структури слова. Поняття лексико-семантичного варіанту. Семантична структура слова в синхронії та діахронії. Пряме та фігуративне значення. Етимологічне значення. Семантичний зсув: чинники та типологія. Шляхи та результати семантичного розвитку.

Тема 6. **Семантичні угруповання слів.** Семантичні відносини в лексиці. Омонімія. Типи омонімів та їх утворення. Розрив полісемії. Пароніми.

Антоніми та їх типи. Внутрішньослівна антонімія (енантіосемія). Синоніми та їх типи. Табу, евфемізми та дисфемізми. Семантичне поле. Гіперо-гіпонімічні відносини. Функціональні семантичні класи.

Змістовий модуль 2.

МОТИВОВАНИЙ ТА НЕМОТИВОВАНИЙ ЛЕКСИЧНИЙ СКЛАД АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ. ГЕРМАНСЬКА ДІАЛЕКТОЛОГІЯ ТА ЛЕКСИКОГРАФІЯ

Тема 7. **Фразеологія.** Загальнотеоретичні питання фразеології: поняття фразеологізму та його основні характеристики, фразеологізм та вільне словосполучення, підходи до класифікації фразеологізмів англійської мови. Семантичні, структурні та функціональні типи англійських фразеологізмів. Семантичні відносини в англійській фразеології. Шляхи та джерела утворення англійської фразеології.

Тема 8. **Стилістична диференціація лексикону.** Поняття стилістичного регістру. Стилістично нейтральні та забарвлені одиниці, їх диференціація. Типи стилістичної опозиції.

Тема 9. **Регіональне та соціокультурне варіювання лексики.** Англійська мова як полі етнічна система. Типи варіантів (первинні/національні, вторинні). Англійські діалекти. Поняття регіоналізму. Типи регіоналізмів.

Тема 10. **Германська лексикографія.** Лексикографія як прикладна галузь лексикології. Теоретична та практична лексикографія. Типи англомовних словників. Історія англомовної лексикографії. Основні проблеми укладання англомовних словників.

4. Структура освітнього компонента

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Денна форма					
	усього	аудиторні	у тому числі			
			лекції	Семінари	практичні самост.	робота
Змістовий модуль 1. ПОХОДЖЕННЯ ТА СТРУКТУРА СЛІВ ГЕРМАНСЬКИХ МОВ. АНГЛІЙСЬКИЙ ЛЕКСИКОН ЯК СИСТЕМА, 40 балів						
Тема 1. Лексикологія як галузь мовознавства.	3	2				1
1.1 Завдання та термінологічний апарат лексикологічних студій. Основні напрямки розвитку та методи дослідження.	3	2				1
1.2 Слово та еквівалент слова. Поняття про лексику та лексичну систему. Основні проблеми теорії слова.	3		2			1
Тема 2. Етимологічна характеристика лексики германських мов.	2	2				
2.1 Історичний нарис формування лексичного складу. Шляхи та чинники еволюції лексики. Походження англійських слів.	3		2			1
2.2 Споконвічні та запозичені одиниці. Індоевропейський, германський та споконвічний англійський компонент в лексиці.	3		2			1
2.3 Типологія запозичень. Джерело походження та джерело запозичення.	3		2			1
2.4 Поняття про етимологічні дублети та етимологічні гібриди. Інтернаціональні слова.	3		2			1

Тема 3. Структура слів.	3	2				1
3.1 Поняття морфеми. Типологія морфем. Алломорф. Морфологічна будова слова. Корінь, основа, афікси.	3		2			1
3.2 Типологія афіксів (напівафікси), їх продуктивність.	3		2			1
3.3. Основні типи морфологічної структури слова в англійській мові. Формування складних слів. Типи складного слова.	3		2			1
Тема 4. Словотворення.	2	2				
4.1 Основні типи морфологічного словотворення в англійській мові. Поняття деривації. Словоскладання.	3		2			1
4.2 Продуктивні, напівпродуктивні та непродуктивні засоби словотворення. Афіксація. Конверсія та різні типи транспозиції. Скорочення та аббревіація.	3		2			1
4.3. Реверсія. Бленди. Повтори, рими, чергування голосного в середині кореня, лексикалізація множини.	3		2			1
Тема 5. Семантична структура слова та її розвиток.	3	2				1
5.1 Референція, значення та смисл. Мотивація та її типи.	3	2				1
5.2 Типологія значень: лексичне VS граматичне. Типи лексичного значення.	3		2			1
5.3 Асоціативний компонент лексичного значення. Основні типи семантичної структури слова. Поняття лексико-семантичного варіанту. Семантична структура слова в синхронії та діахронії.	3		2			1

5.4 Пряме та фігуративне значення. Етимологічне значення. Семантичний зсув: чинники та типологія. Шляхи та результати семантичного розвитку.	3		2			1
Тема 6. Семантичні угруповання слів.	3	2				1
6.1 Семантичні відносини в лексиці. Омонімія. Типи омонімів та їх утворення. Розрив полісемії.	3	2				1
6.2 Пароніми. Антоніми та їх типи. Внутрішньослівна антонімія (енантіосемія).	2		2			
6.3. Синоніми та їх типи.	3		2			1
6.4 Табу, евфемізми та дисфемізми. Семантичне поле. Гіперо-гіпонімічні відносини. Функціональні семантичні класи.	2		2			
Модульна контрольна робота (письмова)	2		2			
Разом за змістовим модулем 1	78	18	36			24
Змістовий модуль 2. МОТИВОВАНИЙ ТА НЕМОТИВОВАНИЙ ЛЕКСИЧНИЙ СКЛАД ГЕРМАНСЬКИХ МОВ. АНГЛОМОВНА ДІАЛЕКТОЛОГІЯ ТА ЛЕКСИКОГРАФІЯ, 30 балів						
Тема 7. Фразеологія.	3	2				1
7.1 Загальнотеоретичні питання фразеології: поняття фразеологізму та його основні характеристики, фразеологізм та вільне словосполучення, підходи до класифікації фразеологізмів англійської мови.	3	2				1
7.2 Семантичні, структурні та функціональні типи англійських фразеологізмів.	3	2				1
7.3 Семантичні відносини в англійській фразеології.	2		2			
7.4 Шляхи та джерела утворення англійської фразеології.	2		2			

Тема 8. Стилiстична диференцiацiя лексикону.	3	2				1
8.1 Поняття стилiстичного реєстру. Стилiстично нейтральнi та забарвленi одиницi, iх диференцiацiя.	3		2			1
8.2 Тип и стилiстичної опозицiї.	3		2			1
Тема 9. Регiональне та соцiокультурне варiювання лексики.	3	2				1
9.1 Англiйська мова як полi етнiчна система. Типи варiантiв (первиннi/нацiональнi, вториннi).	3		2			1
9.2 Англiйськi дiалекти. Поняття регiоналiзму. Типи регiоналiзмiв.	3		2			1
Тема 10. Германська лексикографiя.	3	2				1
10.1 Лексикографiя як прикладна галузь лексикологiї. Теоретична та практична лексикографiя. Типи англiомовних словникiв.	3	2				1
10.2 Исторiя англiомовної лексикографiї. Основнi проблеми укладання англiомовних словникiв.	3		2			1
Модульна контрольна робота	2		2			
Разом за змiстовим модулем 2	42	14	16			12
Усього годин	120	32	52			36

5. Теми семiнарських занять
не передбаченi навчальним планом

6. Теми практичних занять

№ з/п	№ модуля /теми	Назва теми	К-ть годин
1.	1 /1	Etymology of the English Word-Stock	2

2.	1 / 1	Native and borrowed elements in English vocabulary	2
3.	1 / 2	Types and degrees of borrowing assimilation	2
4.	1 / 3	Word-Structure in Modern English	2
5.	1/ 4	Word-Formation in Modern English	3
6.	1/ 5	Conversion and compounds	2
7.	1/ 5	Semasiology in the Study of Meaning	3
8.	1/6	Word-Meaning and Semantic Structure of Words	2
9.	1/ 6	Semantic Relations and Classifications of Words	2
		Modular Test 1	2
10.	2/ 7	Word-Groups and Phraseological Units	3
11.	2/ 7	Classification of Phraseological Units. Idioms	3
12.	2/ 8	Free word groups.	2
13.	2/ 8	Motivated and non motivated words	3
14.	2/ 8	Polysemy and Zip's Law	2
15.	2/ 8	Changing and development of meaning	2
16.	2/ 9	Standard English	2
17.	2/ 9	Variants and Dialects of the English Language	2
18.	2/ 9	Map of English Dialects	3
19.	2/ 10	English Lexicography	2
20.	2/ 10	British and American Lexicography	2
21.	2/ 10	Classification of English dictionaries	2
22.	2/ 10	Oxford English Dictionary	2
		Modular Test 2	2
		Revision	2
Разом			52

7. Теми лабораторних занять
не передбачені навчальним планом

8. Самостійна робота

№ з/п	№ модуля / теми	Назва теми	К-ть годин
1.	1 / 2	Etymology of the English Word-Stock	4
2.	1 / 3	Word-Structure in Modern English	4
3.	1 / 4	Word-Formation in Modern English	4
4.	1 / 4	Conversion	4
5.	1 / 5	Semasiology in the Study of Meaning	4
6.	1 / 6	Word-Meaning and Semantic Structure of Words	4
7.	1 / 6	Semantic Relations and Classifications of Words	3

8.	2 / 7	Word-Groups and Phraseological Units	3
9.	2 / 9	Variants and Dialects of the English Language	3
10.	2 / 10	English Lexicography	3
Разом			36

9. Методи та технології навчання

Методи викладання освітнього компонента «22. Лексикологія» спрямовані на розв'язання навчальних завдань.

Вибір методів і технологій викладання та навчання здійснюється залежно від мети заняття, змісту, навчальних можливостей здобувачів освіти, особливостей особистості викладача, матеріально-технічного забезпечення.

Методи навчання, які застосовуються при викладанні дисципліни, є словесні, наочні й практичні. Серед форм та методів подачі навчального матеріалу з ОК «22. Лексикологія» застосовуються:

1. Структурно-логічне навчання: поетапна організація системи навчання, що забезпечує логічну послідовність постановки і вирішення дидактичних завдань на основі поетапного відбору їх змісту, форм, методів і засобів із урахуванням діагностування результатів;
2. Контекстне навчання: ґрунтується на інтеграції різних видів діяльності, як навчальної, наукової, так і практичної.
3. Імітаційне навчання, основою якого є імітаційно-ігрове моделювання в умовах навчання процесів, що відбуваються в реальній системі.
4. Проблемне навчання, яке здійснюється на основі ініціювання самостійного пошуку здобувачем освіти знань через проблематизацію (викладачем) навчального матеріалу.

Застосовуються професійно-ігрові технології викладання: дидактичні системи використання різноманітних «ігор», під час проведення яких формуються вміння вирішувати завдання на основі компромісного вибору (ділові та рольові ігри, імітаційні вправи, комп'ютерні програми тощо); діалогово-комунікаційні технології: сукупність форм і методів навчання, заснованих на діалоговому мисленні у взаємодіючих дидактичних системах суб'єкт-суб'єктного рівня.

Подані матеріали дозволяють здобувачеві освіти самостійно планувати терміни та обсяги змістової складової навчальної діяльності, прогнозувати її результативність

За рівнем активності: пояснювально-демонстраційний, дослідницький.

За функцією: усне викладання матеріалу, закріплення, самостійна робота щодо засвоєння навчального матеріалу, перевірка і оцінка знань та умінь.

Самостійна робота здобувачів освіти включає дві складові: самостійна підготовка до аудиторних занять, до занять у режимі онлайн, підготовка до тематичного тестового контролю та рубіжного контролю.

10. Методи та форми контролю

Методами та формами контролю результатів навчання є: екзамен; студентські презентації та виступи на наукових заходах; інші види індивідуальних та групових завдань.

Форми контролю знань здобувачів:

- поточний;
- модульний;
- підсумковий (екзамен).

Поточний контроль знань здобувачів здійснюється впродовж 4 та 5 семестрів та включає оцінку за роботу на практичних заняттях та самостійну роботу.

Модульний контроль знань здійснюється через проведення аудиторних письмових контрольних робіт або комп'ютерного тестування.

Підсумковий контроль знань проводиться у формі екзамену за екзаменаційними білетами, кожен з яких включає два питання та практичне завдання. Екзаменаційні білети повинні бути затвердженими в установленому порядку.

Екзамен є обов'язковою підсумковою формою контролю, яка дає змогу оцінити системне, а не фрагментарне засвоєння навчального матеріалу і не може бути зведена до рівня поточних форм контролю.

Оцінювання знань здобувачів освіти здійснюється за 100-бальною шкалою, яка переводиться відповідно у національну шкалу («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») та шкалу європейської кредитно-трансферної системи (ЄКТС - A, B, C, D, E, FX, F).

Критерії та засоби оцінювання

запланованих програмних результатів навчання

Критеріями ефективності запланованих результатів навчання є глибина та дієвість знань, системність та усвідомленість знань.

Методами і засобами оцінювання підготовки до занять та виконання практичних завдань виступають: усний контроль (індивідуальне і фронтальне опитування здобувачів освіти); засоби письмового контролю (тестові завдання, контрольні роботи, ситуаційні задачі).

Рейтингова система оцінювання дозволяє врахувати рівень знань, поточну підготовку студентів до аудиторних занять та визначити рівень засвоєння навчального матеріалу окремої теми. Підсумкова оцінка виставляється після складання екзамену за рейтинговими показниками.

**Критерії оцінювання знань запланованих
програмних результатів навчання**

Оцінка «відмінно» (рівень досягнень А, бали 90-100). Здобувач освіти відповідно до програми виявив всебічні, системні й глибокі знання навчального матеріалу, володіє відомостями з основної і додаткової літератури, сформулював повні відповіді на всі поставлені запитання, виявив креативність та вміння творчого застосування набутих теоретичних знань для вирішення практичних завдань; має загальний високий рівень ерудиції та культури мови, здатний до самостійного поповнення надбаних знань і умінь у процесі подальшої навчальної роботи та професійної діяльності.

Оцінка «добре» (рівень досягнень В, бали 82 - 89). Здобувач освіти міцно засвоїв програмний матеріал, вміє логічно і послідовно його викласти, має повні та системні знання з дисципліни, точно формулює означення й правила, не допускає істотних помилок у відповідях на запитання, вільно оперує навчальним матеріалом дисципліни, знає наукову й довідкову літературу, має здатність до самостійного поповнення та оновлення знань.

Оцінка «добре» (рівень досягнень С, бали 75 - 81). Здобувач освіти виявив системні й глибокі знання навчального матеріалу, володіє відомостями з основної літератури, виявив вміння застосування набутих теоретичних знань для вирішення практичних завдань, глибоко розуміє матеріал. Знання здобувача освіти з окремих тем мають неповний характер, немає достатньої самостійності в аргументації відповідей, у відповідях він допускає недоліки, які може самостійно виправити.

Оцінка «задовільно» (рівень досягнень D, бали 64 - 74). Здобувач освіти виявив знання основного навчального матеріалу в необхідному для подальшого навчання і майбутньої фахової діяльності обсязі, вияв поверхову обізнаність з основною і додатковою літературою, давав неповні відповіді на поставлені запитання із застосуванням певних штампів, виявив вміння репродуктивного вирішення практичних завдань, у процесі їхнього виконання допускав суттєві помилки, які міг усунути лише за допомогою викладача.

Оцінка «задовільно» (рівень досягнень E, бали 60 - 63). Здобувач освіти володіє навчальним матеріалом поверхово й фрагментарно.

Оцінка «незадовільно» (рівень досягнень FX, бали 35 - 59). Здобувач освіти не засвоїв переважної частини програмного матеріалу, має поверхове, фрагментарне уявлення про дисципліну, допускав принципові помилки при виконанні передбачених програмою завдань, на більшість запитань не давав відповіді, не здатний використати наявні знання під час виконання простих практичних завдань, але спроможний самостійно доопрацювати програмний матеріал і підготуватися до повторного складання.

Оцінка «незадовільно» (рівень досягнень F, бали 1 - 34). Здобувач освіти не опанував навчальним матеріалом, не має знань із більшої його частини, не дає відповіді на більшість поставлених завдань, не спроможний самостійно опанувати програмним матеріалом і потребує повторного вивчення дисципліни.

Шкала оцінювання

№ з/п	За шкалою ВГПК (в балах)	За шкалою ECTS	За національною шкалою
1.	90-100	A	Відмінно
2.	82-89	B	Добре
3.	75-81	C	Добре
4.	64-74	D	Задовільно
5.	60-63	E	Задовільно
6.	35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання
7.	1-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним курсом

11. Рекомендовані джерела інформації

11.1. Базова література

1. Верба Л. Г. Порівняльна лексикологія англійської та української мов. Вінниця : Нова книга, 2018. 248 с.
2. Каліберда О. О. English Lexicology: Lecture Course: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. Бердянськ: Видавець Ткачук О. В., 2015. 216 с.
3. Квеселевич Д.І., Сасіна В.П. Практикум з лексикології сучасної англійської мови : Навч. Посібник. Вінниця : Нова книга, 2021. 117 с.
4. Мостовий М. І. Лексикологія англійської мови : [підруч. для ін-тів і фак. інозем. мов]. Харків : Основа, 2019. 255 с.
5. Ніколенко А.Г. Лексикологія англійської мови – теорія і практика. Вінниця : Нова книга, 2017. 528 с.
6. Andreichuk N. I., Babeliuk O. A. Contrastive lexicology of English and Ukrainian languages: theory and practice: textbook. Kherson: Publishing House "Helvetika", 2019. 236 с
7. Blake B. J. English Vocabulary Today: Into the 21st Century. 1st edition. Routledge, 2019. 182 p.
8. Green J. Slang: A very Short Introduction. Oxford University Press, 2016.

144 p.

9. Ježek E. The lexicon: An Introduction. Oxford University Press, 2016. 256 p.

10. Chulanova, G. V. Lexicology in theory practice and tests: study guide. Sumy : Sumy State University, 2015. 241p.

11.2. Допоміжна література

1. Валуєва Н.М. Порівняльна лексикологія англійської та української мов: конспект лекцій. Кам'янське: ДДТУ, 2023. 103с.

2. Лук'янова Г.В. Лексикологія англійської мови: конспект лекцій. Харків: ХНПУ імені Г.С.Сковороди, 2017. 60с.

3. Селіванова О. О. Сучасна лінгвістика: Термінологічна енциклопедія Полтава : Довкілля.Київ, 2016. 716 с.

4. Bussmann H. Routledge Dictionary of Language and Linguistics L., N.Y. : Routledge, 2018. 1335 p.

5. Crystal D. Words, Words, Words. Oxford : Oxford University Press, 2017. 224 p.

6. Horot Y., Kolyada E. Modern English Lexicology. Ostroh: Publishing house of Ostroh Academy National University, 2015. 328 p.

7. Plag I. Word-Formation in English. Cambridge : Cambridge University Press, 2022. 264 p.

8. Traugott E. C. Regularity in Semantic Change. Cambridge : Cambridge University Press, 2021. 340 p.

11.3. Інтернет-ресурси

1. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>

2. Лінгвістичний портал з української мови. URL: <http://www.mova.info>

3. A topically organized list of resources elsewhere on the Internet that may be of interest to the linguist. URL: <https://www.sil.org/linguistics/topical-links>

4. Cambridge Dictionary. URL: <https://dictionary.cambridge.org/ru/>

5. Google Академія. URL: <https://scholar.google.com>

6. International linguistic community online. URL: <https://linguistlist.org>

7. Longman Dictionary of Contemporary English. URL: <https://www.ldoceonline.com>

8. MacMillan Dictionary. URL: <https://www.macmillandictionary.com>

9. Merriam-Webster Dictionary. URL: <https://www.merriam-webster.com>

10. Oxford Dictionaries. URL: <https://www.oxfordlearnersdictionaries.com>

11. Online Etymology Dictionary. URL: <https://www.etymonline.com>

12. The world's leading online source for definitions, word origins, and a whole lot more. URL: <https://www.dictionary.com>

13. The world's largest and most trusted free online thesaurus. URL: <https://www.thesaurus.com>

14. Lexico.com is a new collaboration between Dictionary.com and Oxford University Press (OUP) to help users worldwide with everyday language challenges.
URL: <https://www.lexico.com>
15. Slang dictionary. URL: <https://www.urbandictionary.com>
16. www.takeourworld.com
17. www.esl-galaxy.com
18. www.eurodict.com
19. [www.timeonline.co.uk.global](http://www.timeonline.co.uk/global)
20. www.bbc.co.uk/radio4/routesofenglish/storysofar/series3.shtml - *The Routes of English* is a programme broadcast on BBC Radio 4. The third series focused on regional varieties.
21. www.collectbritain.co.uk/collections/dialects - You can find more exemplification of dialects on the British Library's *Collect Britain* site. This is a collection of audio files of dialects, with notes on phonology.
22. www.scots-online.org/grammar - *Wir Ain Leid* is a guide to modern Scots.
23. www.universalteacher.org.uk/lang/rp.htm - This is a good article by Paul Kerswill on Received Pronunciation and Dialect Levelling.
24. www.universalteacher.org.uk/lang/estuary.htm - This is a discussion of Estuary English related to dialect and accent by Peter Trudgill and Paul Coggle.
25. www.universalteacher.org.uk/lang/dialectresearch.htm - This is a guide to researching dialect (based largely on Barrie Rhodes' work).
26. www.phon.ox.ac.uk/~joanna - This is Joanna Przedlacka's research on "Estuary".
27. privatewww.essex.ac.uk/~patrickp/AAVE.html - This is Peter Patrick's Web site on African-American English.
28. privatewww.essex.ac.uk/~patrickp/Courses/PCs/LG111.PChdo.html - This is Peter Patrick's lecture on pidgins and creoles.
29. www.ling.su.se/Creole - These are the *Creolist Archives*, for academics concerned with language contact.
30. www.ts-gloucester.fsnet.co.uk/slanguage.htm - This is a glossary of naval slang.